

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Όταν εξαφανίστηκαν οι μετανάστες

«Χθες το πρωί, θα ήταν η ώρα επτά, αποφάσισα να αγοράσω ένα τουφέκι για να πυροβολήσω νέγρους.

Όμως πρώτα ήθελα ένα φρέσκο χυμό πορτοκαλιού. Μόνο που στην κουζίνα τα πορτοκάλια είχαν τελειώσει. «Περού!», φώναξα. Τίποτα. Έψαξα παντού την Περουβιανή υπηρέτρια, ακόμη και κάτω από τη σκάλα όπου την έχουμε εγκαταστήσει. Τίποτα. Αναρωτήθηκα: λες η Πάολα να της έδωσε και άλλο ρεπό, παρ' όλο που της δώσαμε ένα πέρυσι; Όμως η γυναίκα μου κοιμόταν. Έτσι αποφάσισα να πάρω πρωινό στην καφετέρια. Μετά, είπα, θα πάω ν' αγοράσω το τουφέκι. Και η αγορά είναι στη γωνία, θα πάρω και πορτοκάλια.

Στην καφετέρια μου είπαν ότι τα πορτοκάλια είχαν τελειώσει. Απ' έξω δεν υπήρχε ούτε μία Τσιγγάνα. Με τόσες ελεημοσύνες που τους δώσαμε στις γιορτές, δεν θα έχουν γυρίσει ακόμη από τις διακοπές τους, σκέφτηκα. Είναι όλοι τους βαθύπλουτοι, αυτοί οι Τσιγγάνοι. Αλλά τώρα που θα αγοράσω το τουφέκι, είπα στον εαυτό μου, θα μπορώ να πυροβολώ αυτούς. Ή μπορείς να πυροβολείς μόνο τους νέγρους; Πρέπει να ενημερωθώ. Όταν βγήκα στην πλατεία της αγοράς, κατευθύνθηκα προς τον πάγκο όπου ψωνίζει η

γυναίκα μου. Όμως ο πάγκος δεν ήταν εκεί. Ούτε η αγορά. Πήγα στον εφημεριδοπώλη. Συγνώμη, η αγορά; Τι τα θέλετε, μου απάντησε, σ' αυτή τη χώρα δεν λειτουργεί τίποτε πλέον. Σκεφτείτε ότι ακόμη περιμένω τις εφημερίδες. Θα τις διαβάσει ο διανομέας, αστειεύτηκα. Όχι, ο διανομέας που μου τις φέρνει είναι Ρουμάνος, προτιμάει τις ρουμάνικες, απάντησε εκείνος.

Πήγα στο οπλοπωλείο. Όμως ο ιδιοκτήτης, αντί να το ανοίγει, το έκλεινε. Τι θέλετε, με ρώτησε. Ένα τουφέκι για να πυροβολώ νέγρους του απάντησα. Μου έδειξε τις άδειες βιτρίνες. Κατάλαβα, χαμογέλασα. Πότε θα έρθουν τα καινούργια; Ακούστε, μου εξήγησε, τη νύχτα έφυγαν όλοι οι νέγροι και κατά συνέπεια τα εργοστάσια τουφεκιών έκλεισαν· χωρίς νέγρους, το να πυροβολείς νέγρους έγινε μια ουτοπία. Όπως και ο χυμός πορτοκαλιών, μурμούρισα. Όμως, πρόσθεσα, πρέπει να ενημερωθώ: ίσως να μπορεί κανείς να πυροβολεί Τσιγγάνους, Ρουμάνους, Μαρικινούς. Δεν τα μάθατε; μου απάντησε εκείνος, εξαφανίστηκαν κι αυτοί. Κρίμα, είπα και εγώ. Κρίμα, είπε εκείνος. Στεναχωρημένος, κατευθύνθηκα προς το σπίτι. Και τότε με κυρίευσε ένα πολύ κακό προαίσθημα. Μόνο εκείνη τη στιγμή κατάλαβα το νόημα μιας φράσης που είχα διαβάσει σ' ένα τοίχο αρκετά χρόνια πριν: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ, ΜΗ Μ' ΑΦΗΝΕΤΕ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΤΑΛΟΥΣ.»

(Απόσπασμα από άρθρο του Ιταλού συγγραφέα Τζουζέππε Κουλίκια στην εφημερίδα «Λα Στάμπα». Αυτό το μήνα(Ιανουάριος 2010), κάτοικοι του Ροζάρνο της Καλαβρίας επιτέθηκαν με τις ευλογίες της Μαφίας σε μετανάστες, πυροβολώντας τους με καραμπίνες)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο σε 60-80 λέξεις παραλείποντας τα υποκειμενικά σχόλια.

25 Μονάδες

B1. «Μετανάστες...Ιταλούς»: Σε ποιες διαχρονικές απόψεις θα καταλήγατε αναλύοντας το συγκεκριμένο χωρίο; (60-90 λέξεις).

10 Μονάδες

B2. Συχνά στο γραπτό λόγο χρησιμοποιείται ο ευθύς λόγος. Αφού δώσετε 2 περιπτώσεις ευθύ λόγου να αιτιολογήσετε την επιλογή του συγγραφέα.

10 Μονάδες

B3. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία (παραγωγική – επαγωγική) του κειμένου; Να τεκμηριώσετε σύντομα την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B4. Να βρείτε 5 παράγωγα και 5 σύνθετα για τις λέξεις: **έδωσε, τελειώσει, λειτουργεί, έφυγαν, μάθατε.**

Μονάδες 10

Γ. Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα φαίνεται πως οι διακρίσεις ακόμα υπάρχουν, αναστέλλοντας την ολοκλήρωση και την πρόοδο της κοινωνίας. Πώς οι σύγχρονες συνθήκες ζωής και ο τρόπος σκέψης των ανθρώπων τις συντηρούν και ποιες προτάσεις θα κάνατε για την εξάλειψή τους; Οι απόψεις σας θα καταγραφούν σε άρθρο με τίτλο «Ανοιχτή κοινωνία».

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο. Τα σχήματα που θα χρησιμοποιήσετε στο τετράδιο μπορούν να γίνουν και με μολύβι.

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ